

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2021 – 2022

**Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în
limba maghiară**

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Gianni Rodari este un cunoscut autor și jurnalist italian, care a trăit în perioada 1920 – 1980 și a devenit celebru în toată lumea, în special, datorită cărții pe care a scris-o pentru copii „Aventurile lui Cipolino” („Aventurile lui Cepelică”).

În „Gramatica fanteziei”, Gianni Rodari îi învață pe copii să se joace și să-și dezvolte imaginația, să compună povești, poezii, ghicitori, să-și imagineze diferite povestioare. Jocurile sunt interesante și atractive.

Activitățile propuse pot fi jucate oricând și oriunde: în autobuz, în mașină, în drum spre școală sau grădiniță etc.

Iată câteva activități propuse de Gianni Rodari pentru părinți și copii, având drept scop dezvoltarea vocabularului și a imaginației:

Scrie orice cuvânt! Se alege, de exemplu, cuvântul „pisica”. Participanții se gândesc la cuvinte care încep cu fiecare dintre literele din cuvântul „pisica”, adică la cuvinte care încep cu „p”, „i”, „s”, „r”, „c” etc. Spre exemplu: cuvintele „penar”, „inel”, „socotește”, „catalog” etc. Următorul pas este compunerea unei poezioare în care sunt folosite toate aceste cuvinte.

Greșind poveștile! Acest joc pornește de la schimbarea cuvintelor dintr-un text cunoscut. Se poate opta pentru „A fost odată ca niciodată o fetiță căreia toți îi spuneau Scufița Galbenă”. Copilul creativ se va distra și va percepe într-un mod nou aceeași poveste.

Formularea unei întrebări fantastice! Se alege, de exemplu, întrebarea: „Ce s-ar întâmpla dacă la ușa clasei noastre ar bate un crocodil?”. Copiii își vor imagina o povestioară pe această temă.

Salată de povești! De exemplu: „Scufița Roșie s-a întâlnit în pădure cu Capra cu trei iezi”. Ce s-a întâmplat în continuare?

adaptare după Gianni Rodari, *Gramatica fanteziei* și *15 jocuri pentru dezvoltarea vorbirii și imaginației de la autorul italian Gianni Rodari*, www.centruldeparenting.ro

Textul 2

Eram mulțumit de felul cum făcusem teza, și de un lucru eram sigur: că o scrisesem cât se poate de corect ca punctuație și ortografie. Am așteptat aducerea tezelor la română cu aceeași nerăbdare cu care așteptasem și rezultatul celorlalte teze. În sfârșit, a venit și ziua mult dorită! [...]

Câțiva au luat *trei*, câțiva *cinci*, restul *șase* și *șapte* și unul singur, Constantinescu Dumitru, care făcea compuneri foarte frumoase, *nouă!*

Ah, cum l-am fericit pe Constantinescu, când am auzit că a luat *nouă!* Ce bine de el...!

— Popescu-Băjenaru Grigore!

— Prezent!

— Zece!

— Doamne Sfinte!... Visez sau e o glumă?! Mă-ndrept spre catedră, împleticindu-mă, și întind mâna tremurătoare, ca să iau teza...

Camil Petrescu mi-o dă și mă oprește o clipă la catedră:

— Într-adins am lăsat teza ta la urmă, pentru că e cea mai bună din clasă. Du-te la loc și citește-o tare, ca s-o cunoască și colegii tăi! [...]

În drum spre bancă, mi se-ntind mâini prietenoase:

— Bravo, Băjenare!

Botez și Ben privesc cu mândrie în jurul lor. În definitiv era un succes, în primul rând, al băncii noastre. Am citit-o foarte emoționat [...]. Din această fericită zi mi s-a stabilit faima*, pe care m-am străduit să n-o dezmint* niciodată în cei opt ani de școală, de a fi cel mai tare din clasă la română. Dar teza a avut și alte urmări deosebit de însemnate pentru mine, din punct de vedere școlăresc! Ca să mă prezint cât mai bine la lecții, bietul tata îmi făcea toate temele la română: rezumate, compuneri, analize gramaticale... A continuat să mă ajute astfel și după faimoasa teză, până într-o bună zi, când întâmplarea mi-a arătat calea cea bună, pe care eu o cam întrezărisem*, însă pe care, fie din lipsă de curaj, fie mai mult din lene, nu îndrăznisem să merg.

Profesorul ne dăduse să facem o compunere cu subiectul *Primăvara*. [...]

N-aveam poftă să-mi văd de lecții, cum n-aș fi avut chef să-mi toarne cineva o găleată cu apă rece în cap. Am lăsat compunerea cu *primăvara*, ca de obicei, pe seama tatei, care, din fericire, nu era acasă, ca să mă piseze să-mi fac lecțiile la celelalte materii. Era 3, după prânz; spusese că se-ntoarce pe la 7 seara. Pân-atunci, a mea era lumea... Și lumea aceasta se mărginea la câteva străzi din jurul casei!

Dar iată că se face 8 și tata nu mai vine!... S-a întunecat de-a binelea și el tot n-a sosit! 9 noaptea! Doamne, dacă a pățit ceva?! Și ce întuneric este!... [...] Mai tare mă roade însă gândul că nu mi-am făcut compunerea [...]; îmi iau inima-n dinți și mă hotărâsc să-mi fac singur compunerea. Am scris despre *primăvară* ce m-am priceput și cum am crezut eu că este mai bine și mai frumos. Când am terminat de transcris compoziția pe curat, a sosit și tata. Era 10!

— Ce faci, mă, de ce nu te-ai culcat?

— Am avut lecții multe... și – aici îmi îngroșai glasul cu imputare* – după alte toate, ne-a mai dat și o compunere la română!

— Păi, dă să ți-o fac... Despre ce?

— Despre *primăvară*... dar nu mai e nevoie să mi-o faci. Dacă-am văzut că întârzi atâta, am făcut-o eu singur!

— Foarte frumos din partea ta! spuse tata ironic și convins că am făcut o compunere ca vai de lume. Ia s-o citesc și eu!

— Poftim! și îi întind caietul cu sfială*. El începe să citească, își strânge buzele și-și ridică sprâncenele cu mirare.

— Din ce carte ai luat-o?

— Din nicio carte! Am făcut-o eu, din capul meu!

— Hai, hai, știi că nu-mi place să minți! Spune de unde ai copiat-o?

— De nicăieri, tată, zău așa, dacă-ți spun... Eu am făcut-o!

— Tu, singur?

— Eu, singur!

Grigore Băjenaru, *Cișmigiu & comp.*

**faima* – renume, reputație

**a dezminți* – a nega, a declara că un fapt, o afirmație nu corespunde adevărului

**a întrezări* – a intui, a presupune

**imputare* – reproș, învinuire

**sfială* – lipsă de încredere în sine, timiditate

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat. **2 puncte**

COMPOZIȚIE, *compoziții*, s. f. **1.** Totalitatea elementelor care alcătuiesc o unitate; structură, [...] alcătuire, componentă. **2.** Operă [...] artistică, în special muzicală. ♦ Studiul regulilor de compunere a unei bucăți muzicale; totalitatea cunoștințelor muzicale care permite compozitorului să se exprime într-o formă artistică. **3.** Felul în care sunt dispuse elementele imaginii într-un tablou, astfel încât se se echilibreze între ele. ♦ Gen de pictură, de sculptură, de desen reprezentând personaje în acțiune. **4.** Joc al unui actor care interpretează un rol bazându-se în primul rând pe trăsăturile distinctive ale personajului respectiv, cu calități fizice sau de vârstă deosebite de ale sale. **5.** Lucrare școlară pe o temă dată; compunere (**3**). **6.** Aliaj de cositor și plumb, folosit la căptușirea cuzineților lagărelor de alunecare. – Din fr. **composition**, lat. **compositio**.

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Tatăl lui Grigore ajunge acasă la ora

- a) șapte.
- b) opt.
- c) nouă.
- d) zece.

2 puncte

Răspunsul corect: .

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Jocul prin care copiii alcătuiesc poezii pornind de la cuvinte găsite de ei este

- a) „Greșind poveștile!”.
- b) „Întrebări fantastice!”.
- c) „Salată de povești!”.
- d) „Scrie orice cuvânt!”.

2 puncte

Răspunsul corect: .

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

În secvența: *Ca să mă prezint cât mai bine la lecții, bietul tata îmi făcea toate temele la română: rezumate, compuneri, analize gramaticale... există*

- a) o antiteză.
- b) o comparație.
- c) o enumerație.
- d) o repetiție.

2 puncte

Răspunsul corect: .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din fiecare text. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Gianni Rodari a scris „Aventurile lui Pinocchio”.		
Copiii se pot juca doar la grădiniță jocul „Greșind poveștile!”.		
Jocurile propuse de autor sunt adresate copiilor și părinților.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Constantinescu a luat nota nouă în teza de la limba română.		
Tatăl și-a ajutat fiul să-și facă temele doar înainte de teză.		
Tema la română constă într-o analiză gramaticală pe baza unui text despre primăvară.		

6. Explică, în unu – trei enunțuri, un motiv pentru care Grigore este considerat cel mai bun din clasă la română, valorificând textul 2. **6 puncte**

7. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a textului discontinuu, valorificând textul 1. **6 puncte**

8. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte. **6 puncte**

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cunosc persoana a tradus cartea lui Rodari.

- a) care;
- b) cine;
- c) pe care;
- d) pe cine.

3 puncte

Răspunsul corect: .

5. Transcrie, din fragmentul următor, *un substantiv în cazul acuzativ* și *un adjectiv propriu-zis*: „A continuat să mă ajute astfel și după faimoasa teză, până într-o bună zi, când întâmplarea mi-a arătat calea cea bună”.

4 puncte

substantiv în cazul acuzativ:

adjectiv propriu-zis:

6. Rescrie secvența „Jocurile sunt interesante și atractive”, modificând numărul verbului.

4 puncte

7. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă informațiile cu privire la următoarea secvență sunt „adevărate” sau „false”: „Gianni Rodari este un cunoscut autor și jurnalist italian, care a trăit în perioada 1920 – 1980 și a devenit celebru în toată lumea”.

4 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
În enunț sunt două predicale verbale.		
Substantivul „Gianni Rodari” are funcție sintactică de subiect.		
Adjectivul „italian” are funcție sintactică de atribut.		
În enunț există un complement direct.		

8. Imaginează-ți că Ben, Botez și Grigore stau de vorbă în pauză, după ora de română. Redactează un dialog alcătuit din trei – patru replici, adecvat contextului dat, utilizând un *pronume interogativ* și un *adverb de mod*, pe care le vei sublinia.

8 puncte

